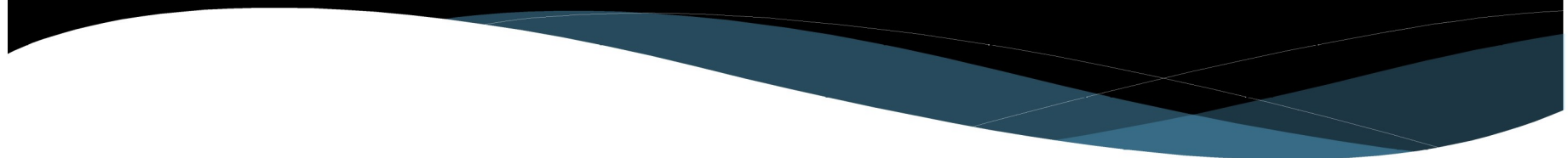

Participatiewet

Programma

Participatiewet; algemene inleiding:

- Werk
- Inkomen (uitkering)

Verordeningen van de Participatiewet:

1. Verordeningen minimabeleid en activering en de Verordening individuele studietoeslag
2. Verordening tegenprestatie naar vermogen
3. Verordening re-integratie en loonkostensubsidie
4. Afstemmingsverordening
5. Overige verordeningen (verordening cliëntenparticipatie, handhavingsverordening, verordening verrekening bestuurlijke boete en de verordening inburgering)

Algemene inleiding

‘Samenvoeging’ van doelgroepen van de WWB, de WSW en de Wajong in één regeling

Doel Participatiewet:

1. Werk (participatie / activering)
2. Inkomen/uitkering

Uitgangspunten Participatiewet:

- Werk staat voorop
- Eigen verantwoordelijkheid van mensen
- Maatwerk

Ontwikkelingen 'Werk'

Ook mensen met arbeidsbeperkingen aan het werk helpen of kansen op werk verbeteren.

Sociaal akkoord:

- 125.000 extra 'garantiebanen' voor mensen met een arbeidsbeperking
- 35 regionale Werkbedrijven (overleg werkgevers, vakbonden, UWV en gemeenten)

Subregionaal:

Bollenstreekgemeenten & gemeente Katwijk ontwikkelen een Servicepunt Werk. Eén aanspreekpunt voor werkgevers. Daarmee: splitsing tussen 'werk' (re-integratie) en inkomen (uitkering) dat lokaal (dicht bij klant) blijft.

Maar! Gemeenten krijgen minder geld van het Rijk voor re-integratie!

Wijzigingen in inkomen (uitkering)

Algemene bijstand (uitkering levensonderhoud):

1. Kostendelersnorm
2. Afschaffing alleenstaande oudernorm

Bijzondere bijstand en minimabeleid

Wijzigingen in inkomen (uitkering)

Invoering kostendelersnorm

Hoe meer volwassenen samen in één woning wonen,
hoe lager de bijstandsuitkering per klant (kostendeling)

Aantal volwassenen in 1 huishouden	Individuele norm (70%)	Totale bijstandsnorm als allen bijstand ontvangen (%)
1 persoonshuishouden	70 %	70 %
2 persoonshuishouden	100 %	100 %
3 persoonshuishouden	43 1/3 %	130 %
4 persoonshuishouden	40 %	160 %
5 persoonshuishouden	38 %	190 %

Waarom invoering kostendelersnorm?

- Toekomst: bijstand betaalbaar houden
 - Voorkomen stapeling van uitkeringen in één huishouden
- Mensen in één huishouden kunnen kosten delen

Wijzigingen in inkomen (uitkering)

Afschaffen alleenstaande oudernorm

Huidige bijstandsnormen (21 jaar-pensioenleeftijd):

- Alleenstaande norm (70% netto referentieminimumloon)
- Alleenstaande ouder norm (90%)
- Gehuwdennorm (100%)

Wet hervorming kindregelingen:

- Alleenstaande oudernorm vervalt
- In plaats daarvan extra kindgebonden budget via Belastingdienst

Waarom afschaffing alleenstaande oudernorm?

Om werken lonend te maken

Verordeningen Participatiewet

Werk in uitvoering

- Wetswijzigingen
 - Evaluatie beleid
- Aanpassen verordeningen

Verordening minimabeleid en activering

➤ Minimabeleid algemeen:

- Wetgever wil individueel maatwerk dus in principe geen groeps- (categoriale) regelingen meer:

- regelingen sportieve sociaal culturele activiteiten (SSCA) en
- regeling chronisch zieken gehandicapten en ouderen verdwijnen

➤ Alternatieven voor die regelingen:

- SSCA: gemeentewet
- Chronisch zieken: collectieve aanvullende zorgkostenverzekering (CAV tot 110%) en individuele bijzondere bijstand (draagkrachtberekening).
En WMO?

Verordening minimabeleid en activering

Nog enkele vormen van (groeps-/categoriale bijstand) mogelijk volgens de Participatiewet:

- Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering (CAV)
- de individuele inkomenstoeslag en
- de individuele studietoeslag

Verordening minimabeleid en activering

- Individuele inkomenstoeslag = de oude langdurigheidstoeslag
- Achterliggende gedachte van de toeslag
Te regelen in een verordening
- Beleidsvrijheid: * de hoogte van de toeslag
 - * wat een laag inkomen is
 - * de duur van dat lage inkomen

Voorstel: dit beleid verruimen t.o.v. de oude langdurigheids-toeslag (extra financiële middelen en afschaffing genoemde regelingen)

Voorwaarde: geen uitzicht hebben op inkomensverbetering

Verordening minimabeleid en activering

Stap verder gegaan: (nieuw en extra) ook een individuele inkomenstoeslag voor bijstandsklanten met uitzicht op inkomensverbetering, dus met de arbeidsverplichting

= inspanningspremie

Hoogte gelijk aan de individuele inkomenstoeslag (= persoonsondersteunend budget)

Waarom?

Klanten met arbeidsverplichting gaan er qua minimabeleid op achteruit

- Argumenten voor (bezien vanuit werk)
- Argumenten tegen (bezien vanuit het minimabeleid)
- Activering door versobering vs activering door (extra) beloning).
- Inspanningspremie moet wel verdiend worden! En handhaven!

Kortom:

POB = de individuele inkomenstoeslag, zoals bedoeld door de wetgever

Inspanningspremie = de individuele inkomenstoeslag, zoals bedoeld door de gemeente/ISD

De individuele studietoeslag

- Achtergrond: “nieuwe” Wajongers met arbeidscapaciteit vallen onder de Participatiewet
- Studieregeling Wajong nu ook neergelegd in de Participatiewet Achterliggende gedachte: prikkel
- Om te studeren door financiële compensatie (moeilijker bij-baan te vinden).
- Bestemd voor studenten met recht op studiefinanciering die niet in staat zijn tot het verdienen van het wettelijk minimumloon (vreemde eend?)

Beleidsvrijheid:

- De hoogte van het bedrag
- Duur van de toekenning
- Frequentie van de betaling

Tegenprestatie naar vermogen

- **Waarom tegenprestatie?**
iets terug doen voor de uitkering

- Tegenprestatie is nu nog een bevoegdheid
Vanaf 1-1-2015 **moeten** gemeenten beleid over de tegenprestatie regelen in een verordening

Tegenprestatie naar vermogen

Wat wordt verstaan onder de tegenprestatie?

1. Onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden die worden verricht naast/in aanvulling op reguliere arbeid en die niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt

- ❖ beperkt in omvang en duur
- ❖ géén re-integratie

2. Invulling van de tegenprestatie is individueel maatwerk;
Klant moet de tegenprestatie 'naar vermogen' invullen

Tegenprestatie naar vermogen

Intensieve taak

Organiseren, (laten) uitvoeren, handhaven van de tegenprestatie kost veel tijd:

- voldoende passende activiteiten vinden
- begeleiding van klanten
- handhaven

Gemeenten krijgen voor het (laten) uitvoeren van de tegenprestatie geen (extra) budget van het Rijk

Bekostigen uit Gemeentefonds

Verordening tegenprestatie: Keuze 1

De doelgroep van de tegenprestatie

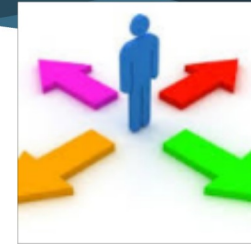
Klanten die in beginsel 2 jaar of langer een beroep doen op de uitkering

Gedachten hierachter:

- focus eerst op werk
- rechtvaardiging om wat terug te doen voor de uitkering is groter
- Uitvoeringskosten beperkter

Verordening tegenprestatie: Keuze 2

Vinden van de tegenprestatie

Initiatief eerst bij de klant gelegd om een tegenprestatie te regelen. Lukt dat niet, dan regelt de ISD een tegenprestatie

Gedachten hierachter:

Eigen verantwoordelijkheid ('kantelingsgedachte')

Motivatie klanten

Verordening tegenprestatie

Keuze 3

De omvang van de tegenprestatie

In beginsel 8 uur per week gedurende 15 weken per jaar

Gedachte hierachter:

Conform de bedoeling van de wetgever is de tegenprestatie in tijd beperkt.

Als de vraag naar activiteiten, de grootte van de doelgroep of de persoonlijke omstandigheden klant dit vragen, kan het DB de omvang/duur van de tegenprestatie beperken.

Verordening re-integratie en loonkostensubsidie

- Co productie met Katwijk vanwege mogelijke overheveling uitvoering re-integratie naar het sub regionale niveau: Servicepunt werk (Katwijk, ISD gemeenten en Maregroep)
- Sterk teruglopende budgetten: -65% t.o.v. 2010: mogelijkheid van budgetplafond en prioritering doelgroepen (WSW)
- Opsomming van instrumenten (voorzieningen) niet limitatief
Enkele voorzieningen moeten wel verplicht worden opgenomen
 - Daar onder: nieuw beschut werken (politieke vraag) en loonkostensubsidie.
 - Voor het overige is re –integratie maatwerk, dat leent zich niet voor gedetailleerde regelgeving
 - dus bevat de verordening veel bepalingen waarbij aan het dagelijks bestuur de bevoegdheid is gegeven eigen afwegingen te maken (veel “kan” bepalingen)
 - Verantwoordelijkheidsverdeling?

Afstemmingsverordening

Regering vindt bijstand nog niet activerend genoeg:
Klanten moeten meer dwang en drang ervaren om
(ook deeltijd- of tijdelijk) werk te zoeken

Daarom de 'geüniformeerde arbeidsverplichtingen' in
de Participatiewet opgenomen

Afstemmingsverordening

Enkele geüniformeerde arbeidsverplichtingen zijn:

- De aan de klant opgelegde verplichting om zich in te schrijven bij een uitzendbureau;
- Bereid zijn tot max 3 uur per dag reistijd als dat nodig is om werk te krijgen/houden
- Krijgen/houden van werk niet belemmeren door kleding, gebrek aan persoonlijke verzorging of gedrag

Afstemmingsverordening

Gevolgen als de geüniformeerde arbeidsverplichtingen niet worden nagekomen:

De bijstand **moet** verlaagd worden:

- met 100%
- met minimaal 1 maand en maximaal 3 maanden

Uitzondering op deze wettelijke verplichting alleen mogelijk:

- Als er geen enkele verwijtbaarheid is > afzien verlaging
- Bij dringende redenen > afstemming op omstandigheden en mogelijkheden van de klant

Afstemmingsverordening

Keuze 1

De duur van de verlaging van de uitkering bij niet nakomen geüniformeerde arbeidsverplichting

Onderscheid gemaakt naar ernst van gedraging, bijvoorbeeld:

Voorbeeld:

- Het verkrijgen van werk belemmeren door niet bereid te zijn max 3 uur te reizen 1 maand verlaging →
- Het behouden van werk belemmeren door niet bereid te zijn max 3 uur per dag te reizen 2 maanden verlaging →

Gedachte hierachter:

Als sprake is van een ernstiger gedraging/als gevolgen van die gedraging groter/concreter zijn, dan een zwaardere verlaging.

Afstemmingsverordening

Keuze 2

De duur van de verlaging uitkering bij herhaald niet nakomen geüniformeerde arbeidsverplichting

Volgens Participatiewet moet de duur van de verlaging langer zijn dan de verlaging bij de 1^e keer.

Daarom:

- 2 maanden verlaging als voor 1^e gedraging 1 maand gold
- 3 maanden verlaging als voor 1^e gedraging 2 maanden gold

Afstemmingsverordening

Keuze 3

Verlaging bij overige gedragingen/verplichtingen

Beleidsvrijheid wat betreft zowel hoogte als duur verlaging

Zoveel mogelijk dezelfde verlagingen die nu al gelden o.g.v. de huidige Maatregelenverordening 2013

Uitzondering: enkele gedragingen die lijken op de geüniformeerde arbeidsverplichtingen > qua hoogte wordt aangesloten bij de 'geüniformeerde' verlaging

Bij deze gedragingen wel **maatwerk toepassen**:

- afstemmen op ernst gedraging
- mate van verwijtbaarheid en
- omstandigheden van de klant

Overige verordening

- Cliëntenparticipatie
- Handhavingsverordening
- Verordening verrekening bestuurlijke boete
- Verordening inburgering

Geen inhoudelijke wijzigingen

Verordening cliëntenparticipatie

- Ook geregeld onder de huidige bijstandswet (WWB)
- Voorstel is om huidige verordening qua inhoud over te nemen, met het huishoudelijk reglement
 - geen vertegenwoordiging
 - in participatieproces nadat het beleid ambtelijk is uitgewerkt
 - adviestermijn 6 weken

Anticipatie op Servicepunt werk

Handhavingsverordening

Kaderverordening is inhoudelijk niet gewijzigd

Raad geeft opdracht om beleid te maken over de manier waarop wordt gezorgd voor rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Participatiewet, IOAW en IOAZ

En de Raad wordt jaarlijks in de jaarrekening geïnformeerd over de uitgevoerde handhavingsmaatregelen

Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive

Sinds 2013 geldt de verplichting om een boete op te leggen bij schending inlichtingenplicht

Boete wordt verrekend met de uitkering.

Beslagvrije voet is van toepassing.

Bij recidive mag 3 maanden de beslagvrije voet buiten toepassing worden gelaten.

Uitzondering:

- Alleenstaande ouders met kinderen
- Bij dringende redenen

Verordening inburgering

De huidige Participatieverordening bevat:

- Regels re-integratie
- Regels inburgering

Deze onderwerpen nu in aparte verordeningen geregeld. Reden:

- werk subregionaal via Werkservicepunt - inburgering blijft taak ISD
- Inburgering is aflopende zaak: vanaf 2013 is inburgering géén taak meer van gemeenten maar van DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Gemeenten blijven alleen nog verantwoordelijk voor inburgering van personen die vóór 1-1-2013 inburgeringsplichtig zijn geworden.

Hebt u nog vragen?

Dick Witteman –

d.witteman@isdbollenstreek.nl

Jetty Houtsma – j.houtsma@isdbollenstreek.nl

